

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Головним управлінням юстиції у м. Києві
Свідоцтво № 008-2005 від 01.08.2005 р.

ЗАРЕЄСТРОВАНО

*Зі змінами вказаними
територіальними
управліннями юстиції
у місті Києві
від 15.06.2018 р.*

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням XVII Загальних зборів членів ПАРД від 21.01.2005 р. зі змінами, затвердженими рішенням XIX Загальних зборів членів ПАРД від 01.03.2007 р. із змінами, затвердженими рішенням Ради ПАРД від 20.05.2010 р., протокол № 12 зі змінами, затвердженими рішенням Ради ПАРД від 25.01.2011 р., протокол № 1 зі змінами затвердженими рішенням Ради ПАРД від 26.07.2011 р., Протокол № 16, зі змінами, затвердженими рішенням Ради ПАРД від 23.01.2012 р., Протокол № 4, зі змінами, затвердженими рішенням Ради ПАРД від 29.12.2015 року, Протокол № 18, зі змінами, затвердженими рішенням Ради ПАРД від 30.05.2016 року Протокол № 10, зі змінами затвердженими рішенням XXXII Загальних зборів членів ПАРД від 15.06.2018 р.

Регламент
Постійно діючого третейського суду ПАРД
(Нова редакція)

Постійно діючий третейський суд ПАРД (далі – Третейський суд ПАРД) є постійно діючим недержавним незалежним органом, що здійснює свою діяльність відповідно до Закону України «Про третейські суди», Положення про Третейський суд ПАРД, цього Регламенту та законодавства України. Третейський суд ПАРД створений за рішенням загальних зборів членів ПАРД та зареєстрований Київським міським управлінням юстиції, для вирішення спорів, що виникають із цивільних та господарських правовідносин юридичних та/або фізичних осіб.

Зміни та доповнення до Регламенту Третейського суду ПАРД (надалі – Регламент) затверджуються Радою ПАРД та набирають чинності після їх реєстрації в органах юстиції згідно законодавства.

У випадку якщо позовна заява була подана до набрання чинності змінами до Регламенту, то до процедури розгляду такої справи застосовуються норми Регламенту без урахування змін.

1. Компетенція Третейського суду ПАРД

1.1. Третейський суд ПАРД приймає до розгляду спори, що виникають з цивільних та господарських правовідносин, зокрема:

- з договірних та інших цивільно-правових відносин, що виникають при здійсненні професійної діяльності на ринку цінних паперів;

- що виникають між учасниками ринку цінних паперів та іншими суб'єктами правовідносин;

- інші спори, які пов'язані з діяльністю на ринку цінних паперів;

- інші спори.

До компетенції Третейського суду ПАРД не може бути віднесений розгляд будь-яких спорів, що стосуються:

1. Справ у спорах про визнання недійсними нормативно-правових актів.

2. Справ у спорах, що виникають при укладенні, зміні, розірванні та виконанні господарських договорів, пов'язаних із задоволенням державних потреб.

3. Справ, пов'язаних з державною таємницею.

4. Справ у спорах, що виникають із сімейних правовідносин, крім справ у спорах, що виникають із шлюбних контрактів (договорів).

5. Справ про відновлення платоспроможності боржника чи визнання його банкрутом.

6. Справ, однією із сторін в яких є орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа, інший суб'єкт під час здійснення ним владних управлінських функцій на основі законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень, державна установа чи організація, казенне підприємство;

7. Справ у спорах щодо нерухомого майна, включаючи земельні ділянки.

8. Справ про встановлення фактів, що мають юридичне значення.

9. Справ у спорах, що виникають з трудових відносин.

10. Справ, що виникають з корпоративних відносин у спорах між господарським товариством та його учасником (засновником, акціонером), у тому числі учасником, який вибув, а також між учасниками (засновниками, акціонерами) господарських товариств, пов'язаних із створенням, діяльністю, управлінням та припиненням діяльності цих товариств;

11. Інших справ, які відповідно до закону підлягають вирішенню виключно судами загальної юрисдикції або Конституційним Судом України.

12. Справ, коли хоча б одна із сторін спору є нерезидентом України.

13. Справ, за результатами розгляду яких виконання рішення третейського суду потребуватиме вчинення відповідних дій органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими чи службовими особами та іншими суб'єктами під час

здійснення ними владних управлінських функцій на основі законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень.

14. Справ у спорах щодо захисту прав споживачів, у тому числі споживачів послуг банку (кредитної спілки).

1.2. Третейський суд приймає до розгляду спори при наявності третейської угоди між сторонами про передачу йому всіх або визначених спорів, які виникають або можуть виникнути між сторонами у зв'язку із якими-небудь конкретними правовідносинами, незалежно від того чи носять вони договірний характер чи ні. Третейська угода може бути укладена як третейське застереження у договорі, контракті або як окрема угода. Третейська угода може містити як вказівку про конкретно визначений третейський суд, так і просте посилання на вирішення відповідних спорів між сторонами третейським судом.

Третейська угода має містити відомості про найменування сторін та їх місцезнаходження, предмет спору, місце і дату укладання угоди.

1.3. Третейська угода укладається у письмовій формі. Третейська угода вважається укладеною, якщо вона підписана сторонами чи укладена шляхом обміну листами, повідомленнями по телетайпу, телеграфу або з використанням засобів електронного чи іншого зв'язку, що забезпечує фіксацію такої угоди, або шляхом направлення відзиву на позов, в якому одна із сторін підтверджує наявність угоди, а інша сторона проти цього не заперечує.

Посилання у договорі, контракті на документ, який містить умову про третейський розгляд спору, є третейською угодою за умови, що договір укладений у письмовій формі і це посилання є таким, що робить третейську угоду частиною договору.

1.4. Третейське застереження, яке є частиною договору, повинне трактуватися як угода незалежно від інших умов договору. Недійсність окремих положень договору, контракту, що містить третейське застереження, не тягне за собою недійсність такого третейського застереження.

Якщо третейська угода укладена у вигляді третейського застереження, то вона вважається невід'ємною частиною угоди і щодо неї діють такі самі правила правонаступництва, що й до угоди в цілому. Якщо третейська угода укладена у вигляді окремої угоди, то у разі заміни кредитора у зобов'язанні останній повинен повідомити нового кредитора про її існування. Зміна третейської угоди в такому випадку можлива лише за умови явно вираженої згоди іншої (інших) сторони (сторін) угоди.

1.5. Третейський суд приймає до розгляду спори, що віднесені до його компетенції цим Регламентом.

1.6. Третейський суд, з додержанням вимог цього Регламенту, самостійно вирішує питання про наявність або відсутність у нього компетенції для розгляду конкретної справи.

1.7. Сторона має право заявити про відсутність у третейського суду компетенції стосовно переданого на його вирішення спору до початку розгляду справи по суті.

Сторона має право заявити про перевищення третейським судом меж його компетенції, якщо в процесі третейського розгляду виникне питання, розгляд якого не передбачено третейською угодою або яке не може бути предметом такого розгляду відповідно до даного Регламенту чи Закону України „Про третейські суди”. У цих випадках, третейський суд повинен відкласти розгляд справи або зупинити розгляд справи по суті до вирішення ним питання щодо наявності у нього відповідної компетенції.

З питань наявності чи відсутності компетенції третейський суд у зазначених випадках виносить мотивовану ухвалу. Якщо третейський суд дійде висновку щодо неможливості розгляду ним конкретного спору внаслідок відсутності у нього компетенції, третейський розгляд припиняється.

1.8. При прийнятті позову третейський суд вирішує питання про наявність і дійсність третейської угоди про передачу спору на розгляд третейського суду.

У разі, якщо третейський суд дійде висновку про відсутність або недійсність зазначеної третейської угоди, він повинен відмовити в розгляді справи.

Про відмову у розгляді справи виноситься мотивована ухвала, яка надсилається сторонам спору. При цьому заявнику разом з ухвалою повертаються позовні матеріали.

1.9. Третейський суд ПАРД вирішує спори на підставі Конституції та законів України, інших нормативно-правових актів та міжнародних договорів України.

Третейський суд у випадках, передбачених законом або міжнародним договором України, застосовує норми права інших держав.

У разі відсутності законодавства, що регулює певні спірні відносини, третейський суд застосовує законодавство, яке регулює подібні відносини (аналогія закону), а за відсутності такого третейський суд застосовує аналогію права чи керується торговими та іншими звичаями, якщо останні за своїм характером та змістом властиві таким спірним відносинам.

2. Склад третейського суду, що розглядає справу

2.1. Склад третейського суду формується шляхом призначення третейських суддів (третейського судді) із Списку третейських суддів Третейського суду ПАРД, затвердженого Радою ПАРД та зареєстрованого в органах юстиції згідно законодавства..

Третейські судді не є представниками сторін. Третейським суддею може бути призначена особа, яка прямо чи опосередковано не заінтересована в результаті вирішення спору, а також має визнані сторонами знання, досвід, ділові та моральні якості, необхідні для вирішення спору.

2.2. Сторони можуть на власний розсуд визначати число третейських суддів, у тому числі одного або будь-яку непарну кількість третейських суддів.

Третейський суддя або судді, які розглядають справу, незалежно від їх кількості, у період розгляду справи називаються складом третейського суду.

2.3. Сторони мають право визначити склад третейського суду в третейській угоді або призначити суддів відповідно до цього Регламенту після подачі позовної заяви.

Формування складу третейського суду здійснюється в такому порядку:

1) при формуванні третейського суду в складі трьох і більше третейських суддів кожна із сторін призначає рівну кількість третейських суддів, а призначені у такий спосіб третейські судді призначають ще одного третейського суддю для забезпечення непарної кількості третейських суддів. У випадку, якщо призначені сторонами третейські судді протягом 10 днів після їх призначення не оберуть ще одного третейського суддю, то третейський суддя призначається Головою Третейського суду ПАРД;

2) якщо сторони (або одна із сторін) не надішлють заяву про кількісний склад суду та/або не призначать належної кількості третейських суддів протягом 10 днів після одержання повідомлення про це від Третейського суду ПАРД, а також у випадку, якщо сторони не дійдуть згоди щодо кількісного складу третейського суду, то третейський розгляд здійснюється у складі трьох суддів, які призначаються Головою Третейського суду ПАРД;

3) при вирішенні спору третейським суддею одноособово, якщо сторони не домовилися про призначення судді, суддя призначається Головою Третейського суду ПАРД;

2.4. Головуючий складу третейського суду у справі обирається не менш як двома третинами від призначеного складу суду шляхом відкритого голосування. У разі одноособового вирішення спору третейський суддя постійно діючого третейського суду повинен мати вищу юридичну освіту. У разі колегіального вирішення спору вимоги щодо наявності вищої юридичної освіти поширюються лише на головуючого складу третейського суду.

2.5. Третейський суддя не може брати участь у розгляді справи, а після його призначення чи обрання підлягає відводу чи самовідводу:

1. Якщо він особисто чи опосередковано заінтересований у результатах розгляду справи.

2. Якщо він є родичем однієї із сторін або інших осіб, які беруть участь у справі, або перебуває з цими особами чи сторонами в особливих стосунках.

3. На його прохання або за спільним рішенням сторін.

4. У разі встановлення стороною обставин, які дають їй підстави вважати упередженим або необ'єктивним ставлення третейського судді до справи, про яке сторона дізналася після його обрання чи призначення.

5. У разі тривалого, більш ніж один місяць від дня призначення чи обрання, невиконання ним обов'язків третейського судді у конкретній справі.

6. У разі виявлення невідповідності третейського судді вимогам, встановленим Положенням про Третейський суд ПАРД.

7. Якщо третейський суддя бере участь у вирішенні спору, який прямо чи опосередковано пов'язаний з виконанням ним службових повноважень, наданих державою.

Жодна особа не може бути третейським суддею у справі, в якій вона раніше брала участь як третейський суддя, але була відведена чи заявила самовідвід, як сторона, представник сторони або в будь-якій іншій якості.

2.6. У разі звернення до особи за отриманням згоди на обрання чи призначення її третейським суддею у конкретній справі ця особа зобов'язана повідомити про наявність обставин, які є підставами для відводу чи самовідводу відповідно до п.2.5 розділу II цього Регламенту.

Третейський суддя зобов'язаний без зволікання повідомити сторони про підстави його відводу чи самовідводу, зазначені у п.2.5 розділу II цього Регламенту, що виникли після початку третейського розгляду, та заявити самовідвід.

2.7. Відвід третейському судді може бути заявлений тільки у тому випадку, якщо існують обставини, що викликають обґрунтовані сумніви відносно його неупередженості або незалежності, або якщо він не володіє кваліфікацією, що обумовлена сторонами. Сторона може заявити про відвід обраного нею третейського судді лише у разі, якщо обставини, які є підставою для відводу призначеного чи обраного нею третейського судді, стали відомі цій стороні після його призначення чи обрання.

2.8. Письмова заява сторони про відвід подається Голові Третейського суду ПАРД протягом двох робочих днів, після того як цій стороні стали відомі обставини, які є підставою для відводу третейського судді. У разі пропуску встановленого строку, питання про прийняття заяви про відвід третейського судді вирішується Головою Третейського суду ПАРД залежно від причин пропуску строку. За відсутності заперечень іншої сторони щодо заявленого відводу третейський суддя є відведеним з дня подання стороною заяви про його відвід.

2.9. Якщо інша сторона не погоджується з відводом третейського судді, вона має право протягом двох робочих днів подати Голові Третейського суду ПАРД свої вмотивовані заперечення. В цьому випадку питання про відвід вирішується Головою Третейського суду ПАРД спільно з іншими третейськими суддями, призначеними чи обраними у справі, протягом п'яти днів з дати отримання заяви сторони, рішення яких є обов'язковим для сторін.

Якщо протягом 10 днів після відводу такого третейського судді сторони не погодять іншої кандидатури, то третейський суддя призначається Головою Третейського суду ПАРД.

2.10. Повноваження третейського судді припиняються:

- 1) у разі відводу чи самовідводу відповідно до Закону України «Про третейські суди» та цього Регламенту;
- 2) за погодженням сторін;
- 3) у разі набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

4) у разі набрання законної сили судовим рішенням про визнання його обмежено дієздатним чи недієздатним;

5) у разі його смерті, визнання його безвісно відсутнім або оголошення померлим рішенням суду, що набрало законної сили;

Повноваження складу третейського суду, яким вирішувався спір, припиняються після прийняття ним рішення по конкретній справі.

2.11. У разі, якщо повноваження третейського судді припинені відповідно до цього Регламенту, інший третейський суддя призначається згідно з правилами, які застосовувалися при призначенні третейського судді, який замінюється.

2.12. Порядок оплати гонорару третейському судді визначається контрактом, що укладається між Професійною асоціацією учасників ринків капіталу та деривативів та третейським суддею.

3. Третейський розгляд

а) Загальні положення

3.1. Правила третейського розгляду спорів Третейським судом ПАРД визначаються даним Регламентом. З питань, не врегульованих цим Регламентом, третейський суд може визначити власні правила третейського розгляду лише в тій частині, що не суперечить принципам організації та діяльності третейського суду, які встановлені Законом України «Про третейські суди» та цим Регламентом.

3.2. Місцем проведення третейського розгляду є місцезнаходження Третейського суду ПАРД.

3.3. Третейський розгляд справ ведеться українською мовою. Сторона, яка надає документи чи письмові докази мовою іншою, ніж мова третейського розгляду, повинна забезпечити їх переклад на українську мову.

3.4. Документи та інші письмові матеріали направляються за останнім відомим місцем проживання фізичної особи чи місцезнаходженням юридичної особи рекомендованим листом з повідомленням про вручення чи в інший спосіб, що передбачає отримання доказів доставки документів та інших письмових матеріалів адресатові, та вважаються такими, що отримані навіть якщо на цей час одержувач за цією адресою не знаходиться чи не проживає, а про зміну своєї адреси ним не було повідомлено іншу сторону належним чином.

Обмін документами та іншими письмовими матеріалами між сторонами і третейським судом може здійснюватися безпосередньо у судовому засіданні, про що зазначається у протоколі судового засідання.

Позовна заява, відзив на позов, повістка, третейське рішення, постанова та ухвала направляються стороні тільки рекомендованим листом з повідомленням про вручення або вручаються під розписку.

Секретар Третейського суду ПАРД забезпечує своєчасне направлення сторонам всіх документів по справі.

3.5. Строк третейського розгляду не повинен перевищувати трьох місяців від дня винесення Третейським судом ПАРД ухвали про відкриття провадження у справі.

У випадку подання стороною спору зустрічного позову та за умови об'єднання його в одне провадження із первісним позовом, строк третейського розгляду такого провадження не повинен перевищувати трьох місяців з дня подання зустрічного позову.

При розгляді справи третейським судом можуть встановлюватися сторонам строки для надання пояснень, подання заяв, документів, доказів по справі та вчинення інших процесуальних дій.

3.6. Розрахунок та розподіл третейського збору, порядок покриття інших витрат, пов'язаних з вирішенням спору третейським судом, визначаються Положенням про третейські збори та витрати Третейського суду ПАРД, що є невід'ємною частиною цього Регламенту (додаток).

б) Порухнення третейського розгляду по справі.

3.7. Днем подання позову до Третейського суду ПАРД вважається день його вручення Третейському суду ПАРД, а при відправленні поштою – дата календарного штемпеля на конверті проставлена оператором поштового зв'язку за місцем відправлення.

3.8. Провадження по справі порушується після сплати позивачем суми витрат, пов'язаних з вирішенням спору третейським судом, що передбачені Положенням про третейські збори та витрати Третейського суду ПАРД.

3.9. Позовна заява подається у письмовій формі.

У позовній заяві повинні бути зазначені:

1. назва постійно діючого третейського суду ;
2. дата подання позовної заяви;
3. найменування і місцезнаходження юридичних осіб, які є сторонами спору, та/або прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання і місце роботи сторін, які є фізичними особами;
4. найменування і місцезнаходження представника позивача, якщо він є юридичною особою, або прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання і місце роботи представника, який є фізичною особою, у випадках, коли позов подається представником;
5. зміст вимоги, ціна позову, якщо вимога підлягає оцінці;
6. обставини, якими обґрунтовані позовні вимоги, докази, що їх підтверджують, розрахунок вимог;
7. посилання на наявність третейської угоди між сторонами та докази її укладення;
8. перелік письмових матеріалів, які додаються до позовної заяви;
9. підпис позивача або його представника з посиланням на документ, що засвідчує повноваження представника.

3.10. До позовної заяви додаються документи, що підтверджують:

- наявність третейської угоди;
- обґрунтованість позовних вимог;
- повноваження представника;
- направлення копії позовної заяви іншій стороні (опис вкладення про відправлення цінного листа, виписка з реєстру поштових відправлень тощо);

3.11. Якщо позов поданий до Третейського суду ПАРД без дотримання вимог, передбачених п.3.9. та 3.10. цього Регламенту, Секретар Третейського суду ПАРД пропонує у письмовій формі позивачу усунути виявлені недоліки протягом 10 календарних днів з моменту отримання пропозиції.

До усунення недоліків справа лишається без руху, а при невиконанні пропозиції позовна заява повертається позивачеві.

3.12. Протягом наступного робочого дня після отримання належним чином оформленої позовної заяви Секретар Третейського суду ПАРД повідомляє Голову Третейського суду ПАРД про прийняту позовну заяву.

Якщо очевидно, що Третейський суд ПАРД не компетентний у розгляді справи згідно п. 1.1. розділу I цього Регламенту, Голова Третейського суду ПАРД виносить мотивовану ухвалу про відсутність компетенції у Третейського суду ПАРД щодо розгляду відповідної справи.

Секретар Третейського суду ПАРД протягом 2 робочих днів з дня винесення ухвали про відсутність компетенції у Третейського суду ПАРД щодо розгляду справи забезпечує направлення зазначеної ухвали позивачу та повертає позовну заяву з усіма матеріалами, що додавалися до неї.

3.13. Отримавши належним чином оформлену позовну заяву, Секретар Третейського суду ПАРД протягом 7 днів направляє сторонам Список третейських суддів

Третейського суду ПАРД та повідомляє про необхідність у відповідності із Розділом 2 цього Регламенту направити заяву про кількісний склад третейського суду, призначеного (призначених) суддю (суддів), вказавши його (їх) прізвище, ім'я, по батькові (якщо в третейській угоді не визначена кількість суддів та їх прізвища, ім'я, по батькові)

3.14. Секретар Третейського суду ПАРД протягом двох робочих днів з дня призначення складу третейського суду повідомляє позивача у письмовій формі про суму витрат, пов'язаних з вирішенням спору третейським судом, що передбачені Положенням про третейські збори та витрати Третейського суду ПАРД, яку позивач повинен сплатити на рахунок ПАРД, а також про необхідність надання Третейському суду ПАРД доказів про сплату зазначеного платежу протягом 5 робочих днів від дня одержання відповідного повідомлення.

У випадку, якщо в третейській угоді визначена кількість суддів та їх прізвища, ім'я, по батькові, вищевказане повідомлення надсилається позивачу протягом 7 днів з дня отримання належним чином оформленої позовної заяви.

Невиконання позивачем вимог про представлення доказів про сплату витрат, пов'язаних із вирішенням спору третейським судом, протягом 5 робочих днів від дня отримання повідомлення є підставою для повернення позовної заяви. Позовна заява з усіма матеріалами, що до неї додавалися, повертається позивачу протягом 10 календарних днів після закінчення останнього дня строку, наданого позивачеві для представлення доказів про сплату третейського збору.

3.15. Відповідач повинен надати Третейському суду ПАРД відзив на позовну заяву.

Відзив на позовну заяву направляється відповідачем позивачу та Третейському суду ПАРД у порядку, встановленому п. 3.4 розділу III цього Регламенту, не менше як за три дні до першого засідання третейського суду.

Неподання відповідачем відзиву у встановлений цим пунктом строк не звільняє його в подальшому від виконання вимог третейського суду про надання відзиву на позов.

3.16. Відповідач вправі подати зустрічний позов для розгляду третейським судом, якщо такий позов є підвідомчим третейському суду та може бути предметом третейського розгляду відповідно до третейської угоди. Зустрічний позов може бути подано на будь-якій стадії третейського розгляду до прийняття рішення по справі.

Третейський суд приймає зустрічний позов до спільного розгляду з первісним позовом, якщо обидва позови взаємно пов'язані та їх спільний розгляд є доцільним, зокрема, коли вони впливають з одних і тих самих правовідносин або коли вимоги за ними можуть зараховуватися.

Зустрічний позов має відповідати вимогам п.3.9., 3.10 цього Регламенту.

Сторона зобов'язана надати відзив на пред'явлений до неї зустрічний позов не пізніше ніж протягом 5 календарних днів з дати одержання від Секретаря Третейського суду ПАРД копії зустрічного позову.

3.17. Якщо сторони не домовилися про інше, у ході третейського розгляду будь-яка сторона може змінити позовні вимоги або заперечення за позовом. Вищевикладене у рівній мірі застосовується до права сторони заявити вимоги про залік або пред'явити зустрічні вимоги.

3.18. Третейський суд на початку розгляду повинен з'ясувати у сторін можливість закінчити справу мировою угодою та в подальшому сприяти вирішенню спору шляхом укладення мирової угоди на всіх стадіях процесу. Сторони мають право закінчити справу укладенням мирової угоди як до початку третейського розгляду, так і на будь-якій його стадії до прийняття рішення. Мирова угода може стосуватися лише прав і обов'язків сторін щодо предмету спору. Мирова угода затверджується рішенням третейського суду, її зміст викладається безпосередньо в рішенні третейського суду.

3.19. Якщо сторони не домовилися про інше, третейський суд може за заявою будь-якої сторони розпорядитися про вжиття стороною таких забезпечувальних заходів щодо

предмета спору, які він вважає необхідними, з урахуванням положень цивільного та господарського процесуального законодавства. Третейський суд може витребувати від будь-якої сторони надати належне забезпечення позову у зв'язку з такими заходами.

в) Підготовка справи до третейського розгляду

3.20. Попередню підготовку справи до розгляду здійснює Секретар Третейського суду ПАРД.

3.21. Склад третейського суду перевіряє стан підготовки справи до розгляду та, якщо буде вважати за необхідне, приймає додаткові заходи щодо підготовки справи, зокрема, вимагає від сторін пояснення, докази та інші додаткові документи.

3.22. Про час та місце проведення засідання третейського суду та його персональний склад сторони письмово повідомляються секретарем не пізніше ніж за 10 календарних днів до такого засідання. Повідомлення направляється або вручається в порядку, визначеному п.3.4. цього Регламенту.

При відправленні секретарем повідомлення про проведення засідання третейського суду поштою, датою повідомлення вважається дата, зазначена на відбитку календарного штемпеля поштової організації, що прийняла відповідний лист для відправлення.

г) Розгляд справи третейським судом

3.23. Розгляд справи третейським судом здійснюється відкрито.

У випадку, коли проти відкритого розгляду справи третейським судом висунуто хоча б однією стороною заперечення з мотивів додержання та збереження комерційної або банківської таємниці чи забезпечення конфіденційності інформації, справа розглядається у закритому засіданні.

3.24. Третейський розгляд здійснюється у засіданні третейського суду за участю сторін або їх представників, якщо сторони не домовилися про інше щодо їхньої участі в засіданні.

Третейський суд вправі визнати явку сторін у засідання обов'язковою.

Третейський суд під час розгляду справи повинен забезпечити додержання принципу змагальності сторін, рівні можливості та свободу сторонам у наданні ними доказів і у доведенні перед третейським судом їх переконливості.

Сторони мають право ознайомлюватися з матеріалами справи, робити з них витяги, знімати копії, брати участь у засіданнях третейського суду, надавати докази, брати участь у дослідженні доказів, подавати клопотання, давати письмові та усні пояснення, заперечувати проти клопотань і доводів інших учасників розгляду, заявляти відводи, користуватися іншими правами відповідно до цього Регламенту та Закону України „Про третейські суди”.

3.25. Всі заяви, документи або інша інформація, що надаються однією стороною третейського суду, повинні бути передані другій стороні. Сторонам повинні бути передані також висновки експертів або інші документи та докази, на яких може базуватися рішення третейського суду.

3.26. Доказами є будь-які фактичні дані, на підставі яких третейський суд встановлює наявність або відсутність обставин, що обґрунтовують вимоги і заперечення сторін, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення спору.

Засобами доказування в третейському суді є: письмові і речові докази, пояснення сторін та інших осіб, які беруть участь в розгляді спору, висновки експертів.

Обставини справи, які за законом повинні бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватися ніякими іншими засобами доказування.

Кожна сторона третейського розгляду повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень.

Третейський суд має право вимагати від сторін надання доказів, необхідних для повного, всебічного і об'єктивного вирішення спору.

Якщо третейський суд визнає за необхідне одержати документи від підприємств, установ, організацій, які не є учасниками третейського розгляду, він своєю ухвалою уповноважує сторони або одну із сторін одержати відповідні документи та надати їх третейському суду.

Сторони повинні надавати третейському суду докази в оригіналах чи належним чином засвідчених копіях.

Належним чином засвідченими копіями документів є копії засвідчені нотаріусами, посадовими особами виконавчих комітетів сільських, селищних, міських Рад народних депутатів, а також державними органами в межах повноважень наданих їм законодавством відносно документів, які були ними видані. Юридичні особи мають право подавати копії документів, вірність яких засвідчена проставлянням печатки такої юридичної особи (за наявності) та підписом особи, яка має на це право, в такому разі третейському суду мають бути пред'явлені оригінали таких документів або нотаріально посвідчені їх копії.

Всі зібрані письмові докази разом з процесуальними документами сторін (позов, відзив на позов тощо) та третейського суду повинні зберігатися у справі в прошитому та пронумерованому вигляді.

Третейський суд може провести огляд та дослідження письмових і речових доказів у місці їх знаходження в разі складності подання цих доказів.

За результатами огляду та дослідження складається протокол, який підписується третейським суддею (суддями). Протокол приєднується до матеріалів справи.

3.27. З метою правильного вирішення спору третейський суд має право зобов'язати сторони чи одну із сторін замовити проведення експертизи для роз'яснення питань, що потребують спеціальних знань, про що третейський суд виносить відповідну ухвалу.

Третейський суд має право витребувати від сторін надання експерту будь-якої інформації, що відноситься до справи або пред'явлення для огляду або надання можливості огляду будь-яких документів, що відносяться до справи, товарів або іншого майна.

Експерт, на прохання сторін або, якщо склад третейського суду вважає за необхідне, повинен після надання свого усного або письмового висновку прийняти участь у розгляді справи, де сторонам надається можливість поставити йому питання.

Експерт не може брати участь у розгляді справи та підлягає відводу, якщо він:

1. особисто, прямо чи опосередковано заінтересований у результаті розгляду справи;
2. якщо він є родичем однієї із сторін або інших осіб, які беруть участь у справі, або перебуває з цими особами чи сторонами в особливих стосунках;
3. знаходиться або знаходився у службовій або іншій залежності від сторін, інших осіб, які беруть участь у розгляді справи;
4. виявився некомпетентним;
5. у разі встановлення інших обставин, які викликають сумніви у його об'єктивності.

3.28. При наявності підстав визначених п. 3.27. Регламенту експерт зобов'язаний заявити третейському судові про самовідвід.

З тих же підстав відвід експерту можуть заявити інші особи, які беруть участь у розгляді справи.

Відвід повинен бути мотивований і заявлений до початку розгляду справи. Заявляти відвід після цього можна лише у випадках, коли про підставу відводу особа, яка його заявляє дізналася після початку розгляду справи. Питання про відвід вирішується третейським судом, який розглядає спір.

3.29. Ненадання витребуваних третейським судом доказів, інших письмових документів чи матеріалів, неявка у засідання третейського суду сторін або їхніх представників, які належним чином були повідомлені про розгляд справи і проведення засідання третейського суду, не є перешкодою для третейського розгляду і прийняття

рішення, якщо причина ненадання документів або неявки сторін у засідання визнана третейським судом неповажною.

3.30. Третейський суд може відкласти розгляд справи:

- а) у випадку необхідності витребування нових доказів;
- б) у зв'язку із неявкою на засідання суду відповідача чи його представника та відсутністю у справі повідомлення про вручення йому повістки про день третейського розгляду справи;
- в) у випадку відводу третейського судді за заявою сторін або самовідводу судді.

Розгляд справи може бути відкладений при наявності інших обставин, що перешкоджають, на думку складу третейського суду, вирішенню спору у даному засіданні. Відкладаючи розгляд справи, третейський суд виносить вмотивовану ухвалу.

3.31. З метою фіксації третейського розгляду справи ведеться протокол засідання третейського суду. У протоколі відображаються всі істотні моменти третейського розгляду спору в тій послідовності, в якій вони мали місце при розгляді спору.

У протоколі засідання третейського суду зазначаються:

- дата та місце розгляду справи;
- прізвища, ім'я, по-батькові третейських суддів і секретаря;
- суть спору;
- найменування сторін, їхніх представників, свідків, експертів, інших осіб, які беруть участь у розгляді справи;
- заяви та клопотання сторін;
- вказівки та вимоги до сторін по справі, висунуті третейським судом;
- розклад засідань третейського суду;
- зміст пояснень сторін та інших осіб, які беруть участь у справі;
- подані під час третейського розгляду докази, відомості про їх огляд;
- узгодження сторонами питання про необхідність зберігання та умови зберігання рішень третейського суду;
- витрати, понесені сторонами.

Протокол підписується секретарем та всіма третейськими суддями, які розглядали справу.

3.32. Для ведення протоколу за згодою третейських суддів (третейського судді) сторонами може бути призначений секретар третейського розгляду. За його відсутності третейські судді можуть обрати секретаря із складу (крім голови) третейського суду, яким вирішується спір.

Секретар не може брати участь у розгляді справи та підлягає відводу, якщо він:

1. особисто, прямо чи опосередковано заінтересований у результаті розгляду справи;
  2. якщо він є родичем однієї із сторін або інших осіб, які беруть участь у справі, або перебуває з цими особами чи сторонами в особливих стосунках;
  3. знаходиться або знаходився у службовій або іншій залежності від сторін, інших осіб, які беруть участь у розгляді справи;
  4. у разі встановлення інших обставин, які викликають сумніви у його об'єктивності.
- Відвід здійснюється в порядку передбаченому п. 3.27 цього Регламенту.

4. Рішення третейського суду

4.1. Рішення третейського суду приймається після дослідження усіх обставин справи третейським суддею, що одноособово розглядав справу, або більшістю голосів третейських суддів, які входять до складу третейського суду. Рішення оголошується у засіданні третейського суду.

4.2. Третейський суд вправі оголосити лише резолютивну частину рішення. У цьому випадку, якщо сторони не погодили строк направлення їм рішення, мотивоване рішення має бути направлене сторонам у строк, який не перевищує п'яти робочих днів з дня оголошення резолютивної частини рішення.

У разі відмови сторони одержати рішення третейського суду або її неявки без поважних причин у засідання третейського суду, де воно оголошується, рішення вважається таким, що оголошене сторонам, про що на рішенні робиться відповідна відмітка, а копія такого рішення надсилається такій стороні.

4.3. Рішення третейського суду викладається у письмовій формі і підписується третейським суддею, який одноособово розглядав справу, або складом третейського суду, що розглядав справу, в тому числі і третейським суддею, який має окрему думку. Окрема думка третейського судді викладається письмово та додається до рішення третейського суду.

Рішення третейського суду скріплюється підписом Президента ПАРД та круглою печаткою ПАРД.

4.4. У рішенні третейського суду повинні бути зазначені:

- 1) назва третейського суду;
  - 2) дата прийняття рішення;
  - 3) склад третейського суду і порядок його формування;
  - 4) місце третейського розгляду;
  - 5) сторони, їх представники та інші учасники третейського розгляду, що брали участь у розгляді справи третейським судом;
  - 6) висновок про компетенцію третейського суду, обсяг його повноважень за третейською угодою;
  - 7) стислий виклад позовної заяви, відзиву на позовну заяву, заяв, пояснень, клопотань сторін та їхніх представників, інших учасників третейського розгляду;
  - 8) встановлені обставини справи, підстави виникнення спору, докази, на підставі яких прийнято рішення, зміст мирової угоди, якщо вона укладена сторонами, мотиви, з яких третейський суд відхилив доводи, докази та заявлені під час третейського розгляду клопотання сторін;
  - 9) висновок про задоволення позову або про відмову в позові повністю або частково по кожній із заявлених вимог;
  - 10) норми законодавства, якими керувався третейський суд при прийнятті рішення.
- У разі задоволення позовних вимог у резолютивній частині рішення зазначаються:
- сторона, на користь якої вирішено спір;
  - сторона, з якої за рішенням третейського суду має бути здійснено стягнення грошових сум та/або яка зобов'язана виконати певні дії або утриматися від виконання певних дій;
  - розмір грошової суми, яка підлягає стягненню, та/або дії, які підлягають виконанню або від виконання яких сторона має утриматися за рішенням третейського суду;
  - строк сплати коштів та/або строк і спосіб виконання таких дій;
  - порядок розподілу між сторонами витрат, пов'язаних з вирішенням спору третейським судом;
  - інші обставини, які третейський суд вважає за необхідне зазначити.

4.5. Будь-яка із сторін, повідомивши про це іншу сторону, має право протягом семи днів після одержання рішення звернутися до третейського суду із заявою про роз'яснення резолютивної частини рішення.

Заяву про роз'яснення резолютивної частини рішення має бути розглянуто тим складом третейського суду, який вирішував спір, протягом семи днів після її одержання третейським судом.

За результатами розгляду заяви виноситься ухвала про роз'яснення рішення, яка є складовою частиною рішення, або мотивована ухвала про відмову у роз'ясненні рішення.

Здійснюючи роз'яснення резолютивної частини рішення, третейський суд не має права змінювати зміст рішення.

4.6. Третейський суд у тому ж складі, з власної ініціативи або за заявою сторони третейського розгляду, може виправити у рішенні описки, арифметичні помилки або будь-які інші недоліки, про що виноситься ухвала, яка є складовою частиною рішення.

4.7. Будь-яка із сторін, повідомивши про це іншу сторону, може протягом семи днів після одержання рішення звернутися до третейського суду із заявою про прийняття додаткового рішення щодо вимог, які були заявлені під час третейського розгляду, але не знайшли відображення у рішенні.

Заяву про прийняття додаткового рішення має бути розглянуто тим складом третейського суду, який вирішував спір, протягом семи днів після її одержання третейським судом.

За результатами розгляду заяви приймається додаткове рішення, яке є складовою частиною рішення третейського суду, або виноситься мотивована ухвала про відмову у задоволенні заяви про прийняття додаткового рішення.

4.8. З питань, що виникають у процесі розгляду справи і не стосуються суті спору, третейський суд постановляє ухвали.

Ухвалу про припинення третейського розгляду третейський суд може винести в таких випадках:

1. Спір не підлягає вирішенню в третейських судах України.
2. Є рішення компетентного суду між тими ж сторонами, з того ж предмета і з тих самих підстав.
3. Позивач відмовився від позову.
4. Сторони уклали угоду про припинення третейського розгляду.
5. Підприємство, установу чи організацію, які є стороною третейського розгляду, ліквідовано.
6. Третейський суд є некомпетентним щодо переданого на його розгляд спору.
7. У разі смерті фізичної особи, яка була стороною у справі, якщо спірні правовідносини не допускають правонаступництва.

4.9. Якщо Голова Третейського суду ПАРД не брав участі у розгляді справи, то протягом семи календарних днів після винесення рішення третейського суду по справі Секретар Третейського суду ПАРД повідомляє Голову Третейського про винесене рішення.

5. Оскарження рішення третейського суду

5.1. Рішення третейського суду є остаточним і оскарженню не підлягає, крім випадків, передбачених Законом України «Про третейські суди».

5.2. Рішення третейського суду може бути оскаржене сторонами, третіми особами, а також особами, які не брали участь у справі, у разі якщо третейський суд вирішив питання про їх права і обов'язки у випадках, передбачених Законом України «Про третейські суди», до компетентного суду відповідно до встановлених законом підвідомчості та підсудності справ.

Рішення третейського суду може бути оскаржене та скасоване лише з таких підстав:

- 1) справа, по якій прийнято рішення третейського суду, не підвідомча третейському суду відповідно до закону;
- 2) рішення третейського суду прийнято у спорі, не передбаченому третейською угодою, або цим рішенням вирішені питання, які виходять за межі третейської угоди. Якщо рішенням третейського суду вирішені питання, які виходять за межі третейської угоди, то скасовано може бути лише ту частину рішення, що стосується питань, які виходять за межі третейської угоди;
- 3) третейську угоду визнано недійсною компетентним судом;
- 4) склад третейського суду, яким прийнято рішення, не відповідав вимогам п.п.6.1.-6.3 розділу 6 Положення про Третейський суд ПАРД та п.п. 2.1.-2.5. розділу II цього Регламенту;

5) третейський суд вирішив питання про права і обов'язки осіб, які не брали участь у справі.

5.3. Заяву про скасування рішення третейського суду може бути подано до компетентного суду сторонами, третіми особами протягом трьох місяців з дня прийняття рішення третейським судом, а особами, які не брали участь у справі, у разі якщо третейський суд вирішив питання про їх права і обов'язки, - протягом трьох місяців з дня, коли вони дізналися або повинні були дізнатися про прийняття рішення третейського суду.

Скасування компетентним судом рішення третейського суду не позбавляє сторони права повторно звернутися до третейського суду, крім випадків, передбачених цією статтею.

У разі, якщо рішення третейського суду скасовано повністю або частково внаслідок визнання компетентним судом недійсною третейської угоди або через те, що рішення прийнято у спорі, який не передбачений третейською угодою, чи цим рішенням вирішені питання, що виходять за межі третейської угоди, чи рішення прийнято у справі, не підвідомчій третейському суду, відповідний спір не підлягає подальшому розгляду в третейських судах.

6. Виконання рішення третейського суду

6.1. Рішення третейського суду виконується сторонами добровільно у встановлений третейським судом строк. Якщо в рішенні строк його виконання не встановлений, рішення підлягає негайному виконанню.

6.2. Заява про видачу виконавчого документа може бути подана до компетентного суду протягом трьох років з дня прийняття рішення третейським судом. Така заява підлягає розгляду компетентним судом протягом п'ятнадцяти днів з дня її надходження до однієї із сторін не є перешкодою для судового розгляду заяви.

При розгляді заяви про видачу виконавчого документа компетентний суд повинен витребувати справу з Третейського суду ПАРД, в якому зберігається справа, яка має бути направлена до компетентного суду протягом п'яти днів від дня надходження вимоги. У такому випадку строк вирішення заяви про видачу виконавчого документа продовжується до одного місяця.

Ухвала про видачу виконавчого документа направляється сторонам протягом п'яти днів з дня її прийняття.

Сторона, на користь якої виданий виконавчий документ, одержує його безпосередньо у компетентному суді.

Після розгляду компетентним судом заяви про видачу виконавчого документа справа підлягає поверненню до Третейського суду ПАРД.

6.3. Рішення третейського суду, яке не виконано добровільно, підлягає примусовому виконанню в порядку, встановленому Законом України «Про виконавче провадження».

Виконавчий документ, виданий на підставі рішення третейського суду, може бути пред'явлений до примусового виконання в строки, встановлені Законом України «Про виконавче провадження».

**Положення про третейські збори та витрати
Постійно діючого третейського суду ПАРД**

I. Загальні положення

1.1. Витрати, пов'язані з вирішенням спору Постійно діючим третейським судом ПАРД (далі – Третейський суд ПАРД) - спеціальні витрати, які виникають у зв'язку з третейським розглядом окремих справ, а саме:

- 1) гонорари третейських суддів;
- 2) третейський збір, розмір, строки та порядок сплати якого сторонами визначаються Регламентом Третейського суду ПАРД;
- 3) витрати, понесені третейськими суддями у зв'язку з участю в третейському розгляді, в тому числі витрати, понесені третейськими суддями на оплату проїзду до місця вирішення спору;
- 4) витрати, пов'язані з оплатою послуг експертів, перекладачів, якщо такі були запрошені чи призначені для участі в третейському розгляді;
- 5) витрати, пов'язані з оглядом і дослідженням речових та письмових доказів у їх місцезнаходженні;
- 6) витрати, понесені свідками;
- 7) витрати, пов'язані з оплатою стороною, на користь якої було прийнято рішення третейського суду, послуг представника, пов'язаних із наданням правової допомоги;
- 8) витрати, пов'язані з організаційним забезпеченням третейського розгляду;
- 9) витрати на листування третейського суду;
- 10) витрати на телефонний, телеграфний, телексний, факсимільний, електронний та інший зв'язок;
- 11) гонорар секретаря третейського суду та інші витрати, визначені регламентом третейського суду або контрактом з третейським суддею.

II. Гонорари третейських суддів

2.1. Гонорар третейського судді - грошова сума, яка не підлягає поверненню, та сплачується позивачем відповідно до наступної таблиці:

Сума позову в грн.	Гонорар третейського судді, грн.
З позовних заяв немайнового характеру	2000
до 50000	2000
від 50001 до 200000	3000
від 200001 до 500000	4000
понад 500000	7500

2.2. Гонорари третейських суддів, які входять до одного складу третейського суду мають бути однаковими.

2.3. Гонорар третейського судді виплачується третейському судді в порядку та відповідно до умов контракту, що укладається між Професійною асоціацією учасників ринків капіталу та деривативів та третейським суддею, після проголошення рішення по справі або винесення ухвали про припинення третейського розгляду справи.

III. Третейський збір

3.1. Третейський збір - плата, яка справляється в гривнях за кожен подану до Третейського суду ПАРД позовну заяву для покриття загальних витрат, пов'язаних з

діяльністю Третейського суду ПАРД, та входить до витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом ПАРД.

3.2. Розмір третейського збору за розгляд поданої до Третейського суду ПАРД позовної заяви становить 1500 гривень.

3.3. Третейський збір повинен бути сплачений позивачем протягом п'яти робочих днів від дня отримання повідомлення від Третейського суду ПАРД про необхідність сплати відповідної суми.

3.4. Третейський збір вважається сплаченим в день, коли сума збору надійшла на поточний рахунок Професійної асоціації учасників ринків капіталу та деривативів. Оплата послуг банку покладається на сторону, яка здійснює відповідний платіж.

3.5. У разі, коли третейський розгляд справи Третейським судом ПАРД не відбувся чи був припинений, сплачений третейський збір повертається, крім випадків, якщо це було зумовлено відводом усіх суддів, укладанням сторонами мирової угоди, відмовою позивача від позову та іншими обставинами, передбаченими Законом України «Про третейські суди».

3.6. При поданні зустрічного позову в частині сплати третейського збору застосовуються правила передбачені п. 3.1 - 3.5 розділу III цього Положення.

IV. Інші витрати, пов'язані з вирішенням спору третейським судом

4.1. Витрати, передбачені підпунктом 3 пункту 1.1 розділу I цього Положення компенсуються в якості авансового платежу стороною, яка призначила суддю.

4.2. Витрати, передбачені підпунктами 4 – 6 пункту 1.1 розділу I цього Положення компенсуються в якості авансового платежу стороною, яка заявляє клопотання про залучення таких експертів, перекладачів чи свідків до третейського розгляду, або огляду і дослідження речових доказів.

4.3. Витрати, передбачені підпунктами 8 – 11 пункту 1.1 розділу I цього Положення сплачуються позивачем в якості авансового платежу відповідно до наступної таблиці:

Сума позову в грн.	Розмір витрат, передбачених пунктами 8-11 пункту 1 розділу I Положення, грн.
3 позовних заяв немайнового характеру	1000
до 50000	1000
від 50001 до 200000	2000
від 200001 до 500000	2500
понад 500000	4500

Розмір та порядок оплати гонорару секретаря Третейського суду ПАРД визначається відповідно до умов контракту, укладеного між Професійною асоціацією учасників ринків капіталу та деривативів та секретарем Третейського суду ПАРД.

4.4. Кожна із сторін повинна сплатити свої витрати, пов'язані з розглядом справи (витрати на оплату послуг представника, пов'язаних з наданням правової допомоги; на прибуття та проживання сторони по місцю розгляду справи; на отримання документів у органах державної влади, органах місцевого самоврядування, юридичних або фізичних осіб, якщо такі документи подаються цією стороною тощо).

4.5. Остаточний розподіл витрат, пов'язаних з вирішенням спору третейським судом здійснюється в такому порядку:

- 1) при задоволенні позову витрати покладаються на відповідача;
- 2) при відмові в позові – на позивача;
- 3) при частковому задоволенні позову – на обидві сторони пропорційно розміру задоволених вимог.

4.6. Порядок розподілу витрат зазначається в рішенні або в ухвалі третейського суду.

